

Z. Br.

Kraszewski - uczony i mecenas uczonych

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 10/4, 650

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

blicystyczny. Naukowy charakter ma rozdział piąty części pierwszej *Filozofii ludzkiego umysłu*, w którym Jan Sniadecki rozpatruje wyrazy jako znaki pojęć i zastanawia się nad językiem jako instrumentem myślenia.

Odnotować też warto artykuł W. Kotańskiego *Japonica u Skargi*. Jak się okazuje, Skarga jest najstarszym spośród naszych pisarzy wspominających o sprawach japońskich. A więc już w drugiej połowie XVI w. dotarła do Polski wiedza o Japonii i mieszkańcach tego odległego kraju. Tym samym polskie tradycje japonistyczne są tylko niewiele młodsze nawet od portugalskich (pierwsza publikacja portugalska dotycząca Japonii pojawia się bodaj w 1547 r.). Dodać należy, że przez Skargę Polacy otrzymali również pierwsze ogólne wiadomości o języku japońskim. W. Kotański podkreśla, że przesłedzenie tradycji występowania wyrazów japońskich u autorów polskich może być pożyteczne nie tylko dla badaczy interesujących się poszczególnymi autorami czy dziełami polskimi, ale też ustala „prehistorię” polskiej japonistyki.

Z. Br.

KRASZEWSKI — UCZONY I MECENAS UCZONYCH

„Przegląd Biblioteczny” w nrze 1/1965 zamieścił artykuł S. Świerzeńskiego *Kraszewski i książki*, przedstawiający m.in., jak się w Kraszewskim rozwijały zainteresowania naukowe i jak z pracami naukowymi tego pisarza i historyka narastała jego biblioteka. Artykuł zajmuje się też współpracą Kraszewskiego z uczonymi wileńskimi i jego mecenatem (inicjatywa, poparcie) nad wieloma dziełami naukowymi.

Z. Br.

ZYCIE NAUKOWE W TORUNIU NA PRZEŁOMIE XIX I XX W.

W historii nauki w Toruniu i na Pomorzu Wschodnim jedno z poczesnych miejsc zajmuje Zygmunt Działowski (1843—1878), archeolog, założyciel Towarzystwa Naukowego w Toruniu (1875 r.), pierwszy przewodniczący jego sekcji archeologicznej. O działalności Działowskiego w zakresie organizacji polskiego życia naukowego na Pomorzu pisze B. Serczykowa w „Zeszytach Naukowych Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu. Nauki Humanistyczno-Społeczne” nr 11 (1964 r.).

O kontaktach Towarzystwa Naukowego w Toruniu z krakowskim środowiskiem intelektualnym w końcu XIX i na początku XX w. ogłosiła artykuł B. Osmólska-Piskorska w nrze 2/1964 toruńskiego kwartalnika „Zapiski Historyczne”.

Z. Br.

NAZWISKA POLAKÓW I TAKSONOMIA ZOOLOGICZNA

W nrze 7/1964 „Problemów” B. Kuźmiński podał objaśnienia wielu zoologicznych łacińskich nazw gatunkowych utworzonych od nazwisk uczonych Polaków. Objasnienia te jednak zawierały liczne błędy i nieścisłości. Sprostował je w nrze 10/1965 „Problemów” prof. S. Feliksiak. Do sprostowań skłonił autora — jak sam pisze — „pietyzm dla zasług naszych uczonych na polu taksonomii zoologicznej. Nazwiska wielu z nich wiążą się z prawie 150-letnią tradycją Instytutu Zoologicznego PAN” (s. 640).

Z. Br.